

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 9 (496)

Субота, 20 сакавіка 1982 года

Газета заснована ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

У СТУДЕНТАЎ—НАВАСЕЛЛЕ

ЗА ВЫДАТНЫЯ ЗАСЛУГІ, ВЯЛІКІ АСАБІСТЫ УКЛАД У СПРАВУ АХОВЫ МІРУ, УМАЦАВАННЯ ДРУЖБЫ І СУПРАЦОУНІЦТВА ПАМІЖ НАРОДАМ ГЕНЕРАЛЬНАМУ САКРАТАРУ ЦК КПСС, СТАРШЫНІ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА САВЕТА СССР Л. І. БРЭЖНЕВУ УРУЧАНЫ ЗАЛАТЫ МЕДАЛЬ СУСВЕТНАЙ ФЕДЭРАЦІИ ПРАФСАЮЗАУ.

НАДЗЕЙНАЯ АПОРДА ПАРТЫ

НА XVII З'ЕЗДЗЕ ПРАФСАЮЗАУ СССР

Школай кіравання, школай гаспадарання, школай камунізму сталі ў нашай краіне прафсаозы. Свой авабязак і прызвание яны бачаць у тым, каб служыць надзеінай апордай парты ў масах, актыўна садзейнічаць развіццю сацыялістычнай дэмакратыі, уцягваць працоўных у вялікую справу камуністычнай будаўніцтва.

Шматгранная, пленная дзеяньсць савецкіх прафсаозаў на глядна пацвярджае, што наўколкі павышаюцца іх ролі і значэнне ў ўмовах развітога сацыялізму. Да свайго XVII з'езда прафесіянальныя саюзы прыйшлі ў ўсёўзороннім волгаты і ведаў, цесна згуртаваныя вакол КПСС і яе ленінскага Цэнтральнага Камітэта, поўным рашучасці і ў далейшым быць вернымі памочнікамі партыі. У цэвіх увагі вышэйшага прафсаознага форуму, які начаў работу 16 сакавіка ў Маскве, — шляхі далейшага ўдасканалення дзеяньсці самай масавай з грамадскіх арганізацій на святыне рабшчынні XVII з'езда КПСС.

11 гадзін раніцы. Бурнымі, прыядыністымі апладысментамі віталі прысутніцы таварышы ў з'ездзе, скажаў старшыня ВЦСПС, што савецкія прафсаозы нязменна сталі і ў далейшым будуть цвёрда стаяць на пазыцыях прафесіянальных саюзов СССР у міжнародных арганізаціях. Ад імі прафсаозаў СССР ён горача вітаў зарубежных сябру, пасланцоў рабочага класа ўсіх кантынентаў.

Мы зноў пацярджаєм, скажаў старшыня ВЦСПС, што савецкія прафсаозы нязменна сталі і ў далейшым будуть цвёрда стояць на пазыцыях прафесіянальных саюзов СССР у міжнародных арганізаціях. Ад імі прафсаозаў СССР ён горача вітаў зарубежных сябру, пасланцоў рабочага класа ўсіх кантынентаў.

Мы зноў пацярджаєм, скажаў старшыня ВЦСПС, што савецкія прафсаозы нязменна сталі і ў далейшым будуть цвёрда стояць на пазыцыях прафесіянальных саюзов СССР у міжнародных арганізаціях. Ад імі прафсаозаў СССР ён горача вітаў зарубежных сябру, пасланцоў рабочага класа ўсіх кантынентаў.

Дэлегаты выбрали кіруючыя органы з'езда — прэзідium, сакратарыят, рэдакцыйную і мандатную камісію.

Заштварджаеца павестка дня! парадак работы з'езда. На

разгляд яго дэлегатаў унесены наступныя пытанні:

1. Справа задача аб работе ВЦСПС і задача прафесіянальных саюзов СССР у святыне рабшчынні XVII з'езда КПСС.

2. Справа задача Цэнтральнай рэвізійнай камісіі.

3. Выбары Усесаюзнага Цэнтральнага Савета Професіянальных Саюзов.

4. Выбары Цэнтральнай рэвізійнай камісіі.

Слова атрымліва Генеральны сакратар ЦК КПСС, Старшыня Прэзідыму Вярхоўнага Савета СССР Л. І. Брэжнэв. Прамоўца таксама вітаў канцыдату ў члены Палітбюро ЦК КПСС, сакратароў ЦК КПСС, іншых кіраўнікоў.

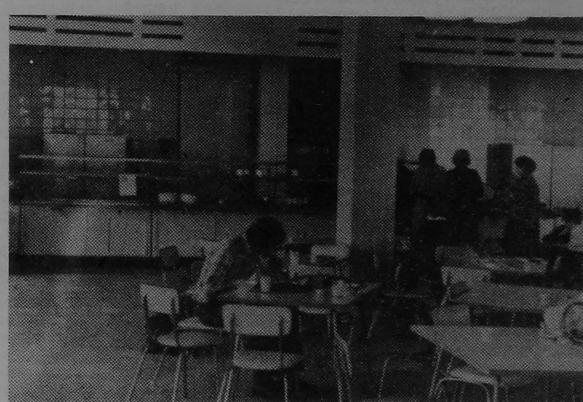
Прысутны ў Крамліўскім Палацы з'езда ў велізарнай увагай высушали прамову таварыша Л. І. Брэжнэва «Клопаты на людзіх працы, клопаты аб вытворчасці — у цэнтры увагі прафсаозаў». Яно неаднаразова перапрынялася бурнымі, працяльнімі апладысментамі.

Затым з'езд начаў разгляд першага пункта павесткі дня. З дакладам «Справа задача аб работе ВЦСПС і задача прафесіянальных саюзов СССР у святыне рабшчынні XVII з'езда КПСС» выступіла старшыня ВЦСПС С. А. Шалаеу.

На вячэрнім пасядженні 16 сакавіка дэлегаты заслушалі спраўядлічу Цэнтральнай рэвізійнай камісіі прафсаозаў. З дакладам выступіла старшыня камісіі Е. Ф. Гутна.

Затым начаўся амбэркаванне спраўядлічных дакладаў ВЦСПС і Цэнтральнай рэвізійнай камісіі.

Заштварджаеца павестка дня! парадак работы з'езда. На

Пачалося засяленне 13-павярховага інтэрната кватэрнага тыпу ўніверсітэта, узвядзенага ў мікрараёне Валатава. Яго навасёлкі стануть студэнты эканамічнай білагічнага факультэту. Для жыхароў інтэрната прадугледжаны добрыя ўмовы: утупільная пакой, столовая на 150 пасадачных месцаў, вялікая чытальня на 1 інші.

На здымках: 1. Агульны выгляд новага студэнцага інтэрната. 2. Утульна і прыгожа ў пакоях. 3. У столовай.

Фота У. Чысціка.

У ПРАЦОҮНЫ ШЛЯХ

Вясной у студэнтаў-выпускнікоў так многа хваліваліся, што цяжка віяначыць нешта найблізь важнага. Але на першым месцы, баспречна, стаіць размеркаванне. Яно завяршае пішадавую вучобу ва ўніверсітэце. Іго чакаюць і самі студэнты, і выкладчыкі. На гэтых тыдні пачала сказа працу дзяржаўнай камісіі. Яе задача вельмі адказная і ганаровая: правесці размеркаванне такім чынам, каб, у першую чаргу, задаволіць патрэбы народнай гаспадаркі ў спецыялістах неабходнай кваліфікацыі.

Перад камісіяй — выпускнікі эканамічнага факультэта спецыялістасці «Эканоміка працы». Без перараблівання можна сказаць, што гэта адна з самых адказных у народнай гаспадарцы спецыялістасцей. Нямногі больш як праз чатыры слёдзячы выпускнікі эканамічнага факультэта прыступяць да працы на прадпрыемствах і ў арганізаціях усіх абласцей нашай

рэспублікі, у Архангельску, Ніжневартавску.

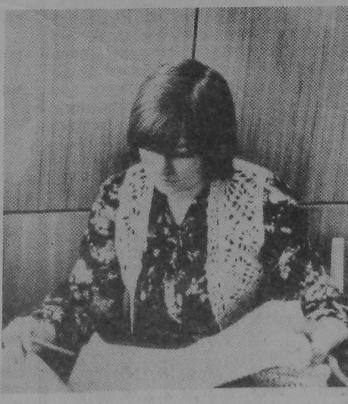
У Архангельск падэзде Вольга Рабыкава, у Ніжневартавску — Валентына Лабанава. Муж і жонка Леанід Рудзенік і Святлані Далгірова будуть працаўца на Брестскім электромеханічным заводзе. Кацярына Раманок зойме пасаду эканаміста ў саўгасе «Чырвоні сцягі» Баранавіцкага раёна. Спецыялісты з дыпломамі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта будуть працаўца ў Маріліве ў вытворчым аб'яднанні «Хімвалакон», у Полацку на заводзе шклоўвалакна, на шклозаводзе «Неман».

На гэтых тыдні размеркаванне ішло і на іншых факультэтах ўніверсітэта.

(Наш кар.)

НА ЗДЫМКАХ: працу дзяржаўнай камісіі; выпускнікі, выдачы вучобы Інга КАВАЛЕНКА замоўчыў сваім подпісам рабшчынні дзяржаўнай камісіі на пакраяваніі яе на работу.

Фота У. Чысціка.

ХУТКА НОВЫЯ ЭКСПЕДЫЦЫ

Кожны год супрацоўнікі і студэнты нашай кафедры, спецыялісты іншых арганізацый вучобна-навукова - вытворчага аб'яднання «Фауна Палесся» адпраўляюцца ў комплексны экспедыціі для вывучэння водных і наземных экасістэм Беларусі па раўнанні іх з экспланатамі іншых рэгіёнаў. Гэта неабходна для распрацоўкі шматгадовага комплекснага плана аховы, забагачэння і разыніяльнага выкарыстання жывёльнага свету Палесся, стварэнне якога з'яўляецца канчатковай мэтай нашых даследаваній. Сёлета асноўная група комплекснай экспедыцыі будзе працаўцаў на стаяніарнай базе ў ваколіцах вёскі Гогалі. Тут ёсць неабходны ўмовы для выдзення большасці вызначаных планам работ. Месца ёліцца р. Беразіны і Дняпра багатое фунаў. Тут сустракаюцца амаль усе неабходныя для нашай работы элементы ландшафта, ёсць буйныя меліярацыйныя сістэмы і польдеры.

Акрамя таго, як і ў мінулых гадах для правядзення асобных, парападынных даследаваній, нам даваюцца арганізаціі некалькі дапаможных і маршрутных экспедыцый у розных рэйонах. Самая далёкая з іх — на Чаграйскіе водаховішча ў Калмыкіі. Тут будуть працаўцаў іхціёлагі і гідробіёлагі пад кіраўніцтвам аспіранта У. А. Гарэваса, якія правядуць свае даследаваніі ў цесных кантакце з энтомологамі і іхціёлагамі Калмыкіі і дзяржуніверсітата.

На чале з дацэнтам Я. Е. Падутавым правудгледжаеца падгрупку заслугаў на

з'яўляючаяся Клеўскага водасховища, дзе плануюцца вывучаць калаводную фауну, у першую чаргу птушак і земнаводных.

Група практыкантаў пад кіраўніцтвам дацэнта Л. П. Моладавай будзе працаўцаў на универсітэцкай аграбіялагічнай станцыі ў Чонках. Студэнты разгорнуць даследаванні па выявленню ўздзеяння рэкзрэзыў на розныя групы жывёл. Тут плануюцца выканань дзвойнікі агбём работы, да які будуть дадзены студэнты 1—2 курсаў, выкладчыкі — кіраўнікі паліяльных практык.

Правудгледжаючы таксама выезды для збору матэрыялаў на р. Прывіць, у ваколіцах вёскі Гогалі. Тут ёсць неабходны ўмовы для выдзення большасці вызначаных планам работ. Месца ёліцца р. Беразіны і Дняпра багатое фунаў. Тут сустракаюцца амаль усе неабходныя для нашай работы элементы ландшафта, ёсць буйныя меліярацыйныя сістэмы і польдеры.

Такім чынам, навуковым даследаваннемі па плану работы комплексных экспедыцый ВНВА «Фауна Палесся» будуть ахоплены ўсе выкладчыкі, аспіранты, супрацоўнікі кафедры і, што асабліва важна, студэнты ўсіх курсаў стацыянара і практыкурскіх заочнага факультэта. Для апошніх з 1 па 30 чэрвеня будзе арганізавана самастойная экспедыційная група, якая размесціца на базе «Гогалі». Узначальць гэту групу самыя вопытныя выкладчыкі кафедры. За месец практикі ў экспедыцыі студэнты-заўкошні не толькі правядуць важныя даследаванні, але і дэталёва пазнаўцаца з работай біялагічных экспедыцыйных атрадаў, жывёльным светам сваёго краю, сабіруць матэрыял для курсавых і дыпломных работ.

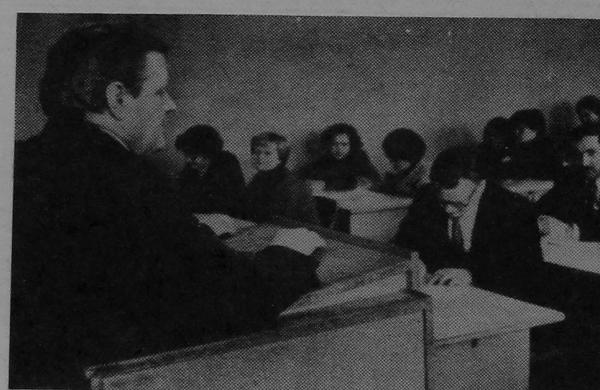
Ціпер на кафедры вядзеца падрыхтоўка да летняга палявання

вога сезона. Складаючыя планы, праграммы, метадычныя указаніні, закупаючыя неабходны інвентар і абліччаванне, рамантавушыя транспарт, матэрні лодкі, майдэды і г. д. Загадыкі лабараторыі А. М. Семянкоў, старшы лабарант В. Г. Асадчы, лабаранты, праграматоры кафедры стараюцца забяспечыць ўздељнікам экспедыцый усім неабходным і стварыць для іх магчымасці найбольш плённыя працы.

Значную дапамогу ў падрыхтоўцы да экспедыцый аказвае гаспадарчая частка універсітэта. Але, на жаль, да яе ў нас ёсьць і нямала прэтэнзій. Нам штогод не выдаляюцца будаўнічыя матэрыялы для рамонту базы, арэндуемай у Гогаліх. Такім чынам, мы не выконваем дагаворных абавязкаў з арганізаціяй. Не вырашана пытанне аб выдасленні гаручамазахічных матэрыялаў для матэрніх лодак. Не поўнасцю забяспечаныя палаткамі, спальными мяшкамі, некаторымі іншымі інвентаром. Забеспячэнцы універсітэта павінны больш аператарыўна вырашыць гэты пытанне.

У дзейнасці экспедыцый многіе будзе залежаць, на нешне, ад саміх ўздељнікаў, іх падрыхтаванасці, дысцыплін, ведання задач і методыкі работы, нарашце, ад зладжанасці ўсіх паліяльных груп. Мы спадзяемся, што кожны з практикантаў пастарацца пе-рададелець усе цяжкасці, паспяхова выканань план паліяльных даследаваній надыходзячага сезона.

Б. САВІЦКІ,
загадчык кафедры заалогіі
1 дарвинізму, прафесар.

Працы наших вучоных

Павышаная ўвага да пра-blem выкарыстання практоў-ных рэсурсаў рэгіёна, усё, што робяць у апошніх гадах для асвялення і распрацоўкі іх навуковыя работнікі, эканамісты, не з'яўляюцца выпадковасцю. Выкапліканы гэта тым, што рацыйнальнае выкарыстанне рабочай сілы ў многіх абудоўліваете агульнае павышэнне эфектыўнасці вытворчасці. Аб неабходнасці працягвальні даследаваній азізначаных проблем сведчыць не толькі рашэнні XXVI з'езда КПСС, але і шэраг спецыяльных пастаў-ных партыі і юрады. Размова ідзе перш за ёсць аб Пастаў-нве ЦК КПСС і Савета Міністраў ССРС ад 12 ліпеня 1979 года «Аб паляпшэнні планавання і ўзмешченні ўз-дзеяння гаспадарчага ме-ханізму на павышэнне эфек-тывасці вытворчасці і якасці работы», а таксама аб Пастаў-нве ЦК КПСС Савета Міністраў ССРС «Аб падлейшым умацаванні прак-тойных дысцыплин і скара-чені цыячусці кадраў у на-роднай гаспадарцы». Мена-

КАРЫСНАЯ КНІГА

віта таму з'яўленне прак-якія абудоўлівяюць практыку выкарыстання рабочай сілы, і ў прыватнасці стабілізацыі практоўных калектываў, вырашаныя тэарэтычны і практычныя пытанні, прыватны і агульныя пра-блемы, трэба разглядаць ста-ночы.

Заслугоўвае сур'ёзны увагі ў гэтым сэнсе манаграфія «Проблемы стабілізацыі практоўных калектываў», якая выпушчана ў 1982 годзе выдаевецтвам «Навука і тэхніка». Яе аўтарамі з'яўлююцца загадчыкі кафедр эканамічнага факультэта ГДУ прафесар У. Д. Арэшчанка, дацэнт А. У. Жук і дырэктор Гомельскага завода пускаў рухавікоў кандыдат эканамічных навук С. С. Дрозд.

Кніга прызначана спецыя-лістам эканамічных служб падпрыемстваў і аўд'яндан-ніяў, а таксама студэнтам эканамічных факультэтаў і слухачамі сістэмы эканаміч-най адукацыі. Такая вялікая чытальницкая аўд'ютарыя па-трабавала ад аўтараў як шы-

рокіх тэарэтычных даследаваній праблемы, так і глыбокага аналізу перадавой практыкі прамысловых прадпрыемстваў па стабілізацыі практоўных калектываў. Стала-гэзенне тэорыі і практыкі аказаўся вельмі плённым і ўзмешчиліца цікавасць чытачу-

даўніцай да кнігі.

У кнізе на вялікім фактычным матэрыяле, які ў свой час быў сабраны і апрацаваны аўтарамі, падра-бізна вывучаюцца матывы іншай і магчымай цыя-класічнай кадраў, пераканаў-чыцацца залежнасцю даказаваныя залежнасцю звязанасці рабочых па аса-бістаму жаданню ад узросту, стажу работы на даным прадпрыемстве, заработкаіні плаці, умоў працы і пішага іншых фактараў. Аслабі-вуючы цыкаласць прадстаўля-цца разлікі ўзроўню скара-цім цяжкасці, на якіх павінны арыентавацца прадпрыемстваў пры распрацоў-чыце мерапрыемстваў па зама-цаванію рабочых кадраў. Даныя сацыялагічных даследаваній удала дапоўніць эконо-міка-матэматычнае ма-

деліраванне практэсці цяж-касці з дапамогай карэлі-ційна-рэгрэсійнай аналізу.

Вялікую увагу аўтары кнігі ўдзялілі разгляду шы-ху ў стабілізацыі практоўных калектываў. На канкрэтных прыкладах перадавых прадпрыемстваў паказана роля ўдасканалення арганізацыі працы і вытворчасці, выхва-ляння сядомадысцыпінны практоўных, укаранення калектывных форм арганіза-цыі і аплаты працы у стваре-ннія пастаўных рабочых кадраў. Разам з тым у кні-зе прывялі падкresslівасць, што намаганні асобых прадпрыемстваў па распра-цоўчы комплексных сістэм кіравання цяжкасцю кадраў павінны дапоўніцца мера-прыемствамі агульнадзяр-жайнага маштабу. Да іх у першую чаргу адносіцца ўдас-каналенне пракфесіяльнай арыентызаціі і пракфесіяль-нага адбору, а таксама дас-лелішне разлічэнне арганіза-ціі пракаўладкавання на-селіцтва. Таму ўпаконе-правамерны праведзены ў кнізе аналіз дзеючай у рас-

публицы сістэмы пракфесіяльной арыентызаціі і ап-санне вольту шэрагу прад-прыемстваў і органу на-роднай асветы па кіраванню выбарам практесі на ўз-лікам падпрыемстваў.

Зімбальчайшай тэмай стала імя хору — «Праклескі». Сімвалічнай тэмай стала імя хору — «Праклескі». Пажадаем жа яму назаўжды вясны, цвіцення, высокага гучання.

В. ШЭВЕЛЕВА,
намеснік скаратара камі-тэта камісамала па ідэа-лагічнай работе;

С. ГУЛЯЕУ,
член камітэта камісамала ўніверсітэта.

ПЕСНЯ Ў ДЗІЦЯЧЫХ СЭРЦАХ

Штоў урачысты вечар, прысвечаны Міжнароднаму жаночаму дню. Усе былі пасяяточна ўскхваліваны. Гу-чалі прыўтанні, пажаданні, такія шыркі і душўныя. Зычайна заключае такі вечар канцэрт. Для яго, як правіла, рыхтуюцца самыя лепшыя нумары, абаўляю-чыя праграму, разнастай-нія. Але на гэты раз залу і асабліва жаночы чакаў са-праўдны сюрприз. Паводле раскрылася заслона і перад вачамі сабраўшыхся поймансіяў: хлопчыкі і дзяўчынкі ў маліяўнічых касцюмах стаялі строгімі радамі. Яны заспівали. Высока і пранікнёна гучалі дзіцячыя галасы. Уз-рушаныя гладачы адказалі бурнімі аплодысментамі.

Гэта быў хор «Праклескі» вучняў сярэдняй школы № 43 горада Гомеля. Выступіць на ўрачыстым вечары яго запрасіў камітэт камісамала ўніверсітэта. Пасля выступлення многія за-ківаліся хорам, гісторыя яго стварэння. Гэта і зразумела: дзіцячыя мастацтва адно з самых прывабных, прысяцяльных, у ім хвалюе велізарная шыярасць і пра-стата.

Хор «Праклескі» вучняў новую праграму. Кожны тыдзень ідуць рабо-тцы. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Праклескі — вясенняя кветка, пары якіх цвіцяць на падзеях аздыма-ціў. Працуе ўсесь калек-тыв: харысты, канцэртмайстры Галіна Аляксандраўна Шаўчэнка, Павел Іванавіч Ллоненка. Новая праграма ў асноўным будзе прысвечана знамяйнай падзеі ў жыцці нашай краіны — 60-годдзю ўтварэння ССРР. 25 сакавіка адбудзеца абудзіцца агляд-ко-курс, які і стане адпраўным пунктам у канцэртнай дзейнасці хору ў гэтым зна-міяльным годзе. А яна ў калектыве вельмі шырокая. За час існавання хор «Праклескі» даў 96 канцэртў.

Наши юбіляры

ШЫРОКІ ДЫЯПАЗОН ДЗЕЯННЯ

Споўнілася 50 гадоў з дня нараджэння праектара па завочнаму і вячэрнім навучанню нашага ўніверсітэта Альберта Іванавіча Балтоўскага. Большая палаўна праектаў ім гадоў прысвечана педагогічнай і навуковай дзеяносці.

Ужо ў дзяцінстве на долю Альберта Іванавіча выпала суровая выпрабаванне — Вялікая Айчынная вайна. З першых яе дзён яго бацька пайшоў абаронца Радзіму, а маці разам з дзецьмі выакуравалася ва Удмурцкую АССР. Пасля вызвалення родных мясцін ад немецка-фашистскіх захопнікаў сям'я Балтоўскіх вярнулася ў Гомель. Тут зноў прадставілася магчымасць працягваць вучобу ў школе.

Для Альберта Іванавіча многае дала служба ў родах Савецкай Арміі. Праходзіла становленне яго асобы, вырашаліся лепшыя рысы характру. Разам з тым узманилася ціца да ведаў. Гэта і прывяло зволенага ў запас войска ў былы Гомельскі педагогічны інстытут імя В. П. Чкалова. Тут разам са спецыяльнасцю Альберт Іванавіч набыў навыкі арганізаційнай работы, стаў камуністам, заслужыў аўтарытэт сярод таварышаў па вучобе і выкладчыкаў.

Сур'ёзную прафесію на педагогічную сталаасць А. І.

ЗАПАВЕТНЫ НАРМАТЫУ

На юніёрскім першынстве краіны па вольнай барацьбе вяліката поспеху дасягненню першакурснік факультета фізвыхавання нашага ўніверсітэта Норык Айзязін (тренеры — А. Трафіменка, А. Хатынёў). У загавай катэгорыі да 48 кг ён заваяваў бронзовую узнагароду і выканаваў марматыў для атрымання срэбрнага значка «Майстар спорту СССР».

ЧЭМПІЕНЫ ТАВАРЫСТВА

На факультэце фізвыхавання горача павінішаваць другакурснік Уладзіміра Пушко і Ніну Войцікаву (тренеры — Ю. Працко, Г. Нарскі). Выступаючы на зімовых першынствах студэнцкага таварыства рэспублікі па лёгкай атлетыцы, яны сталі чэмпіёнамі ў бегу на сярэднія дыстанцыі.

ТРАПНЫЯ ВЫСТРАЛЫ

На програме круглагадовай студэнцкай спартакіады распублікі праведзены спаборніцтвы па кулавой стральбе. Каманда нашага ўніверсітэта

заняла ў іх трэцяе месца. На агнівым рубжы вызначыліся студэнты геалагічнага факультета майстры спорту Аляксандр Лайшук і Юрый Трапіцякоў (тренер — В. Харытошкін). Першы з іх стаў бронзовым прызэрам. А Юрый заняў чацвёртасе месца.

А. ГРУЗІНАУ,
намеснік дзякана
геалагічнага факультета
па спорту.

Прышла вясна.
Фота І. Сулімава.

ДЗЕНЬ АДКРЫТЫХ ДЗВЯРЭЙ

27 сакавіка Гомельскі дзіржархуны ўніверсітэт праводзіць Дзень адкрытых дзвярэй. Таварыши старшакласнікі! У гэты дзень Вы зможаце пазнаёміцца з выкладчыкамі ўніверсітэта, азіянецца з факультэтамі, лабараторыямі, атрымаць вычарпальныя адказы на ўсе цікавячыя вас пытанні. Запрашаемі чакаеце ўсіх, хто жадае працягваць сваю адукацыю ў ГДУ, каб стаць высокакваліфікованым спецыялістам.

Сустрака адбудзеца ў 13 гадзін у актовай зале ўніверсітэта (вул. Савецкая, 108).

РЭКТАРАТ.

З 26-га сакавіка-дні донара ДАРЫЦЬ ЛЮДЗЯМ ЗДАРОЎЕ

Кожны камсамолец, кожны юнак і дзяўчына павінны лічыць сваім патрыятычным і маралічным абвіязкам актыўны ўдзел у донарскім руху. Бесплатнае донарства ў нашай краіне — гэта важнае дзяржаўнае мераўпрыемства. У цяперашні час пераліванне крыва вельмі шыроко прымяняецца ў ляжнінх хворых, і патраўба ў донарскай крыва пастаянна павялічваецца. Донарская крока неабходна і для вырабу прэпаратаў крыва: фібринагену, альбуміну і інш. Яны знаходзяць ўсё большасць прымяненне ў лячэбнай практицы.

Пераліванне кроя чалавеку можна толькі ад чалавека. Знаць, без донара не можа быць пераліванне крыва.

Донарам можа быць кожны здравы чалавек, якому скончыліся 18 гадоў. Асноўны прынцып донарства ў СССР «Ніякіх шкоды донару — максімум карысці хворому». Тому кожная донара абавязковая аглядае ўрач з мэтай выявлення якіх-небудзь супраціваканій для дачы крыва. Гэта робіцца і для таго, каб

не прынесці шкоды здароўю донара і выключыць магчымасць перадачы чалавеку з крыху донара якога-небудзь захворвання.

Донары нашага ўніверсітэта даюць па 200 мл крыва. Гэта не наносяць ніякай шкоды арганаму, а наадварот, азіянец добратворнае ўздзеніне: павышае абліем рэчываў, паливае арганізм выправдаў дадатковую колькасць цеплавой энергіі, даказана ў выніку эксперыменту, праведзеных урачом з Зальцбурга (Аўстрыя) Віктарам Фултам.

Запрошаных для гутаркі студэнтаў урач парами пакідаюць на некі час у чакані прыёму. Юнак і дзяўчына сядзяць за столам, у якім былі умніраваны адукацыйныя цеплавыя датыкі. Чакаючы не ведалі аб гэтым. Даўкуючы паказаным прыборам вучонаму ўдалося вызначыць, што калі маладыя людзі мелі сімптымы адзін да аднаго, дык тэрмометры фіксавалі павышэнне тэмпературы на 0,5 градуса па Цэльсію. Калі ж партнёру супадалі жаданіе «ненімпартычным», дык датыкі паказалі больш нізкую тэмпературу, чым на мальчыні, паведаміла газета «Берлінер цайтунг» (ГДР).

□ □

ЗАХАВАЛІСЯ, НЯГЛЕДЗЯЧЫ НА 40 МІЛЬЁНАУ ГАДОУ

I. СЯРОГАУ,
старшыня таварыства
Чырвонага Крышка
універсітэта.

Пошуки археолагаў

СКАРБУ — VIII стагоддзяў

Старажытныя кнігі і сярэдневяковыя манеты, абразы XVIII—XIX стагоддзяў і рэчы паўсядзённага сялянскага абыходу, чыгунныя ядры з былы Айчыннай вайны 1812 года, іншыя экспанаты можна ўбачыць у Гомельскім абласным краязнаўчым музеі. А якім рознымі шляхамі трапілі яны сюды? Дзіўная часам гісторыя гэтых знаходак. Восі адна з IX.

...Сонечным веснавым днём брыгада Д. М. Юрчава з саўгаса «Патапаўскі» Буда-Кашалёўскага раёна вяла ворыва ля паселішча Коі Рог. Дэміతрій Міхайлавіч хадзіў па полу, старава праіраўшы глыбію ворыва, размініў у руках вільготныя камякі зямлі. Зусім выпадкова яго ўзвяг прыцягнуў блізкія на сонцы прадмет, які быў падобны на плецены з дроту аброчу. А восі і яшчэ адзін, ішча...

Цяжка перадаць хваляванне, якое ахаміла супрацоўнікі музея, калі ім былі перададзены знаходкі. Сем з першага позірку непрыйбывых, падмінелых, па часу прадметаў, былі саўпрадыўнымі скарбамі. Восем стагоддзяў зямлі захобаў яго, утойала ад людзей саўпрадыўных шэдэўраў ювелірнага мастацтва, якія выйшлі з майстэрні невядомага старажытнускага ўмельца часоў Уладзіміра Манамаха.

На месца знаходкі, на паселішча Коі Рог, выехала група музеіных работнікаў. Тут іх чакала яшчэ адна прыемная нечаканасць. Паводле слоў мясцовых жыхароў, у шасцідзесятых гадах на тэрыторыі паселішча быў знайдзен аналагічны скарб — шэсць шыйных грыбнёў. Удалося адшукать толькі адну з іх, пошук іншых працягваецца.

Шыйныя грыбныя вядомыя са старажытнейшых часоў у розных народнаў Еўропы і Азіі. Іх сімвалізавалі эмлю — «абярг», якія засцерагала жыццё ўладальніка ад падпільных яго небяспек. Шырокія былі расплюсдзянія грыбныя і ў славян, у якіх яны з'яўляліся традыцыйнай прыладай жаночага ўбрання. Большасць грыбнёў рабілася з меды, бронзы, радзей — са срэбра або жалеза, часам яны выконваліся са сплаваў — медаў і срэбра — са срэбра або волава і сініцы.

Упрыгожаны ў выглядзе шыйных грыбнёў знаходзілі і раней на тэрыторыі расселення радзімічаў. Але гэтыя з Буда-Кашалёўскага раёна, вызначаючы майстэрствам выканання і высокім мастацтвам, густам.

Тонкі ювелірныя прылады XI—XII стагоддзяў па неіх прыкладах трапілі ў замлю. Ці то кнізя начапілі міжусобцу на међах Чарнігіўскага княства, ці то гаспадніца прости хацела належыць самому майстру або госці-купцу, які праезджаў па тутэйшых месцах? Гэтыя і многія іншыя пытанні, звязаныя зімінія, яшчэ чакаюць адказу.

В. ЛІТВІНАУ,
Гомельскага абласнога краязнаўчага музея.

А. МАКУШНІКАУ,
студент гісторыка-філалагічнага факультета ГДУ.

«Я УСЯ ГАРУ, НЕ ЗРАЗУМЕЮ ДА ЧАГО...»

Выrazy «пальхань ад халодных адносін» можна, азіянецца, ужываць не толькі ў першасных сэнсе. То, што эмансіяналісты стан чалавека прымушае арганізм выправдаўці адукацыйную дадатковую колькасць цеплавой энергіі, даказана ў выніку эксперыменту, праведзеных урачам з Зальцбурга (Аўстрыя) Віктарам Фултам.

Запрошаных для гутаркі студэнтаў урач парами пакідаюць на некі час у чакані прыёму. Юнак і дзяўчына сядзяць за столам, у якім былі умніраваны адукацыйныя цеплавыя датыкі. Чакаючы не ведалі аб гэтым. Даўкуючы паказаным прыборам вучонаму ўдалося вызначыць, што калі маладыя людзі мелі сімптымы адзін да аднаго, дык тэрмометры фіксавалі павышэнне тэмпературы на 0,5 градуса па Цэльсію. Калі ж партнёру супадалі жаданіе «ненімпартычным», дык датыкі паказалі больш нізкую тэмпературу, чым на мальчыні, паведаміла газета «Берлінер цайтунг» (ГДР).

□ □

ЗАХАВАЛІСЯ, НЯГЛЕДЗЯЧЫ НА 40 МІЛЬЁНАУ ГАДОУ

Вельмі рэдкі вышадак прадставіўся вучоным. Калі фарніскага ўніверсітэта, калі да іх трапіў кусок балтыйскага бурштыну з акамінелай, як думалася, мухай унутры: нягледзячы на 40 мільёнаў гадоў, якім вызначаеца ўзрост бурштыну, палоненая ім насякомае аказалася зусім не замакнелым, а захавала вялікія, важныя, мяккія.

Як паведамляе ў часопісе «Сайенс» геолог Джордж Пейнар, у даным вышадку аddyбыла натуральная муміфікацыя. Под электрычнымі мікроскопамі добра бачна будова клетак. Вучоный спадзяваўся нават атрымаць ад іх днк (дэзаксірануленкінавую кіслату) і вывучаць генетычныя зменінні ў разніцы насякомага з 40 мільёнаў гадоў.

Як адзначае часопіс, да гэтага часу самыя старыя тканинамі жывой істоты, якія маглі вывучаць вучоных, былі тканині мамантаў, выяленых у Сібіры.

А. ФЕДАРАУ.

□ □

УДАР БАКСЕРА ВЫРАТАВАУ ЧАЛАВЕКА

Аўтобус рухаўся па вуліцах Стакгольма. Рантавыя мужчыны спадзявалі зваліцца па паклогу. Відавочна, дрэніні сэрдца, падумаў адзін пасажыра.

Баксёр цяжкай вагі 23-гадовы Роднік Андэрсан, які адказаў ў аўтобусе, навесіў адукацыйную дадатковую колькасць цеплавой рукой у вобласць грудной клеткі. Хворыя пасля гэлага своеасаблівага масакса саўгасаўшы ў сябе і выцягнуўшы ў балцінцу ў добраўм стаце, паведаміла газета «Нойе цайт» (ГДР).

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткому, ректората, місткама, комітета ЛКСМВ і профкома Гомельскага гарадскога фабрыкі «Палесцір» Дзяржкамітэта БССР

на спраўах выдавецтваў, паліграфіі і кнігінага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.

Наш адрес: вул. Савецкая, 104, п/з 11, т. 56-16-52.

Заказ 155